

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет (інститут) біології та лісового господарства
Кафедра лісового та садово- паркового господарства

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

Гриби лісів України

(назва освітнього компонента)

підготовки Бакалавра

(назва освітнього рівня)

Силабус освітнього компонента «Гриби лісів України» підготовки ____Бакалавра__

Розробник: [Войтюк Василь Петрович](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Погоджено

Гарант освітньо-професійної/освітньо-наукової/освітньо-творчої програми:

_____ _____ Шепелюк М.О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ _____ Андрєва В. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) (заочна) форма здобуття освіти	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, Н4 Лісове господарство, Лісове господарство, Перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів _150_/_5_		Рік навчання 2025-2026
		Семестр _3-й_
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції _10_ год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота _110_ год.
		Консультації _10_ год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача (-ів)

ППІ - [Войтюк Василь Петрович](#)

Науковий ступінь - кандидат сільськогосподарських наук

Вчене звання - доцент

Посада-доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Контактна інформація - Voityuk.Vasyl@vnu.edu.ua

Дні занять - <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

Силабус вибіркового освітнього компонента «Гриби лісів України» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня.

Метою викладання освітнього компоненту «Гриби лісів України» є формування упорядкованих знань про поширення грибів у різних типах лісу, методи вирощування грибів, інокуляція рослин мікоризними грибами, розпізнавання їстівних та отруйних грибів, лікарські властивості грибів, методи штучного вирощування сапротрофних та дереворуйнівних грибів, їх переробка та зберігання.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є сформувати сучасні уявлення з морфології, фізіології, біології та систематики грибів; вивчити різноманіття еколого-трофічних груп грибів, а також їх функціональну роль в природі та життєдіяльності людини; ознайомити з сучасними технологіями та перспективами використання грибів людиною.

Структура освітнього компонента.

Назви тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1. Трутові гриби лісів України.	4	2	2	10	1	10
Тема 2. Морфолого-екологічна характеристика їстівних грибів лісів України.	14	4	10	44	5	40
Тема 3. Морфолого-екологічна характеристика неїстівних та умовно їстівних грибів лісів України.	8	2	6	36	3	30
Тема 4. Морфолого-екологічна характеристика отруйних грибів лісів України.	4	2	2	20	1	20
Всього годин/Балів	30	10	20	110	10	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання.

1. Різноманіття типів талому у грибів.
2. Особливості росту та живлення клітин у грибів.
3. Вегетативні та репродуктивні видозміни міцелію.
4. Життєві цикли у грибів.
5. Основні представники відділу Ascomycota та їх практичне значення.
6. Лікарські та харчові властивості грибів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять є обов’язковим для здобувачів освіти. Виконання всіх видів навчальних завдань має здійснюватися у встановлені терміни відповідно до силабусу. Пропущені заняття підлягають відпрацюванню у визначений час згідно з затвердженим графіком.

У випадку наявності поважних причин (зокрема, хвороба, участь у міжнародних стажуваннях чи наукових заходах) освітній процес може бути організований у дистанційній формі або за індивідуальним планом за погодженням з викладачем.

Здобувач освіти зобов’язаний сумлінно виконувати навчальні завдання та брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності: визначається положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, а також науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Практичні роботи виконується згідно поставлених завдань які здобувачі освіти отримують від викладача. Перевірка робіт здійснюється враховуючи дотримання положень академічної доброчесності. При виявленні не самостійного виконання практичних робіт,

результати оцінювання цих робіт анулюються, а здобувач освіти отримує нове завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

У разі несвоєчасної здачі практичних робіт з поважних причин, надається додаткова можливість захисту робіт в усній, письмовій або у формі презентацій в узгоджений з викладачем час.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

Здобувачі освіти можуть отримати додаткові бали, які зараховуються як результати поточного контролю, за такі види діяльності:

Громадська та організаційна активність (активна участь у житті кафедри лісового та садово-паркового господарства та факультету біології та лісового господарства (організація заходів, волонтерська робота, представлення факультету на університетських подіях тощо) – до 5 балів залежно від рівня та регулярності участі.

V. Підсумковий контроль

Із вибірових освітніх компонентів форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Питання, завдання заліку.

Морфолого-екологічна характеристика наступних видів грибів:

1. Телефора наземна
2. Трутовик березовий (Губка березова)
3. Трутовик справжній
4. Гетеробазидіон багаторічний (Губка коренева)
5. Трутовик соснолюбивий (Трутовик облямований)
6. Модринофомес лікарський (Модринова губка, Фомітопсис лікарський)
7. Трутовик Швейнитця
8. Інонот косий (Березовий чорний гриб, Чага)
9. Трутовик несправжній чорнуватий
10. Губка дубова (Дедалея дубова)
11. Губка соснова (Фелін сосновий)
12. Трутовик несправжній осиковий (Фелін осиковий)
13. Сухлянка дворічна
14. Трутовик плоский
15. Листочня кучерява (Спарасис кучерявий)
16. Лисичка звичайна
17. Печіночниця звичайна
18. Трутовик зонтичний (Поліпор зонтичний)
19. Трутовик сірчано-жовтий
20. Їжовик жовтий
21. Білий гриб
22. Боровик королівський
23. Боровик жовтий

24. Боровик жовто-коричневий синіючий
25. Польський гриб
26. Моховик потрісканий (Моховик тріщинуватий)
27. Моховик зелений
28. Моховик червоний (Моховик різнобарвний)
29. Маслюк жовто-бурий (Моховик жовто-бурий)
30. Козляк
31. Маслюк звичайний (Маслюк пізній)
32. Маслюк зернистий
33. Мухомор Цезаря
34. Гриб зонтик великий (Гриб зонтик строкатий)
35. Гриб зонтик червоніючий
36. Білопечериця рум'яніюча (Лепіота червонопластинкова)
37. Печериця лугова (Печериця звичайна)
38. Печериця польова
39. Печериця двокільцева (Печериця їстівна)
40. Печериця садова (Печериця двоспорова)
41. Часничник великий
42. Часничник дрібний
43. Часничник дубовий
44. Підвишень
45. Опеньок луговий
46. Опеньок звичайний (Опеньок осінній)
47. Опеньок зимовий (Фламмуліна бархатистоніжкова, Гриб зимовий)
48. Клітоцибе величезний (Грузлик величезний)
49. Підгруздок білий (Сироїжка біла)
50. Сироїжка луската (Товстуха)
51. Сироїжка буріюча (Сироїжка ароматна)
52. Сироїжка болотяна
53. Сироїжка цільна (Сироїжка бездоганна)
54. Сироїжка фіолетово-коричнева (Сироїжка коричнева-лілова)
55. Сироїжка їстівна
56. Сироїжка чорна-пурпорова
57. Сироїжка зелена (Сироїжка велика)
58. Сироїжка світло-жовта
59. Хрящ-молочник червоно-коричневий
60. Хрящ-молочник перцевий
61. Хрящ-молочник справжній
62. Рядовка червонувата
63. Рядовка зелена
64. Лейкоцибе зрослий (Ліофіл зрослий, Рядовка зросла)
65. Ковпак
66. Павутинник мінливий
67. Павутинник каштановий слизький
68. Гнойовик білий
69. Гнойовик сірий (Гнойовик чорнильний)

70. Дощовик справжній (Дощовик їстівний, Дощовик шипуватий)
71. Головач гігантський (Порхавка гігантська)
72. Зморшок їстівний
73. Дубовик звичайний
74. Свинуха тонка
75. Мухомор сіро-рожевий (Мухомор червоніючий)
76. Валуї
77. Вовнянка рожева
78. Хрящ-молочник оливково-чорний
79. Скрипиця (Хрящ-молочник повстистий)
80. Гірчак (Хрящ-молочник гіркий)
81. Жовчний гриб (Гірчак)
82. Порфіровик пурпуровоспоровий (Боровик пурпуровоспоровий)
83. Боровик неїстівний
84. Лисичка несправжня
85. Хрящ-молочник сіро-рожевий (Хрящ-молочник неїстівний)
86. Сироїжка блювотна
87. Строчок звичайний
88. Псевдодощовик звичайний (Дощовик несправжній)
89. Чортів гриб
90. Бліда поганка (Мухомор зелений)
91. Мухомор вонючий (Мухомор білий вонючий)
92. Мухомор пантерний
93. Мухомор червоний
94. Опеньок несправжній сірчано-жовтий
95. Рядовка тигрова
96. Клітоцибе вибілений (Клітоцибе знебарвлений)
97. Печериця темно-луската отруйна
98. Печериця жовтошкіра (Печериця рудіюча отруйна)
99. Іноцибе Патуйяра
100. Іноцибе волокнистий

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Зерова М. Я., Єлін Ю. Я., Коз'яков С. М. Гриби. К.: Урожай, 1979. 231 с.
2. Козак В. Т. Гриби України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2021. 240 с.
3. Леонт'єв Д. В., Акулов О. Ю. Загальна мікологія: підручник для студентів вищих начальних закладів. Харків: Основа, 2007. 225 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/1116>
4. Михайловський Л. В. Макроміцети Полісся України (визначник). Івано-Франківськ: СПД Михайлівська А. О. 2010. 656 с.
5. Циліорик А. В., Шевченко С. В. Грибы лесных биоценозов: Атлас. К.: Выща шк. Головное изд-во, 1989. 255 с.

Додаткова

1. Дудка И. А., Вассер С. П. Грибы. Справочник миколога и грибника. Киев: Наук. Думка, 1987. 535 с.
2. Культивирование съедобных и лекарственных грибов. Практические рекомендации. Под ред. А.С. Бухало. Киев: Изд. Чернобыльинтер-информ, 2004. 128 с.
3. Сайт «Світ грибів України» URL: <http://gribi.net.ua>